

Orð: Dagny
Myndir: Kalmar

Maria Guttesen fyrri fullum útblástri: - Eg syngi bert á enskum, av tí at málið situr best til tað, sum eg vil hava fram á pallinum. Harnæst er tað málið, ið verður nýtt, um tú vilt sleppa víðari í tónleikaheiminum. Enskt virkar ikki so einkisigandi og tómt, um tekstin ikki altíð er so sigandi.

Maria Guttesen, tónaskald og sangari:

Ræður ikki um at síggja vøkur út

— Á pallinum gloymir tú alt, og hugsar bert um at geva teg yvir til sangin og tónleikin. Gera listafólk ikki tað, so verður framfærslan ikki livandi eg ærlig, sigur Maria Guttesen, á konsertferð í Føroyum

Hon er lítil og snúðilig - ikki øðrvísi enn ein fjardaklemma á at líta, men kortini megna hon at fylla pallin í stóra salinum í Norðurlandahúsinum, við sínum sang og tónleiki.

Tað er 28 ára gamla Maria Guttesen í Havn, sum seinastu nýggju árin hevur búið og virkað í Danmark. Hon er sangari, tónskald og yrkjar og stendur á gáttini at verða víður-kend millum tey stóru í tónleikaheiminum í Danmark, har spátt verður, at hon hevur eina framtíð fyrri sær í størsta plátufelagnum í landinum.

Klokkuspæl og gamlar vísur

Maria Guttesen fekk sangin inn við móðurmjólkin. Tað liggur til familjunnar í báðar ættir, sum Maria Guttesen tekur til.

Hon gekk í Kommunuskúlanum í Havn. Tað var ikki tann stóra avbjóðing

hvát tónleiki viðvíkur, har bert eitt klokkuspæl var at spæla á, og gamlar svenskar vísur vóru sungnar, tá tað var mest spennandi.

- Eg gekk eisini í sunnudagsskúla í Ebenezer, og har sungu vit nógv. Umframt tað, so vóru vit sjey systkin heima, og vit sungu fleirtráðað, bæði andaligir sangir og poppløg. Vit áttu bert eitt gamalt pumpu-orgul, og tað var sjálvandi ikki mest spennandi ljóðfarið, men vit høvdu einki annað. Tað vóru góðir dagar, sigur Maria Guttesen.

Maria Guttesen er sjálv-lærd. Upprunaliga var ætlanin fáa útbúgving sum musikk-lærari, av tí at undirvísingin í skúlanum var so vánalig, men onkusvegna kom sangkvinnan inn á aðrar leiðir. Hon hevur arbeitt á frítíðarheimi í Árhús. Har undirvísti hon í tónleiki og sang, umframt at hon sang í tónleikabólki og framferdi í

frítíðini.

Skrivað sangleik

Um hetta mundið fór Maria Guttesen undir at umskriva søguna "Prinsessen på ært-en", eftir H.C. Andersen, til sangleik. Hon skrivaði tónleikin, og fekk ein yrkjar at skriva tekstin.

Sangleikurin vakti ans og var framfærður fleiri ferðir í Árhús.

- Mest áhugavert var at taka børnini við í øllum gerðarmálum. Tey gjørdu leiktjóld, búnar og spældu ymsu ljóðfari sjálvi.

Hetta var júst tað, sum er neyðugt fyrri at geva børnunum áhuga fyrri kreativu fakunum, og tað var slíkt, sum vit ikki fingur loyvi at royna sum børn, sigur Maria Guttesen.

- Soleiðis er tað tibetur ikki longur. Eg var á einari skúlakonsert í fjør, har 12 ára gamli beiggi mín luttók. Tað var øðrvísi avbjóðing

enn tað, sum vit lærdu í skúlanum, sigur Maria Guttesen og leggur aftrat, at tað ið hvussu so er ikki frá skúlatíðini, hon hevur fingið áhuga fyrri tónleiki.

- Eg havi bert verið so ómetaliga forvitin. Síggi eg eitt ljóðfari, so noyðist eg at royna tað. Best dámar mær at spæla bas og trummur, og sjálvandi klaver, sum eg nýti, tá eg skrivi nýggj lög.

Sjálvt súkkulokka kann spæla tónleik

- Í veruleiknum kanst tú fáa tónleik burtur úr øllum - ja, bert einari súkkulokku kanst tú fáa ein heilan sang burtur úr. Tað er ein spurningur um hugflog, sigur Maria Guttesen.

- Sum føroyingur ert tú ógvuliga bundin, tað liggur til okkara, men so er bert at royna, hvussu langt tú kanst bera. Tú noyðist at fara út um markið, sum tú heldur teg megna. Gert tú ikki tað,

so veitst tú heldur ikki, um dugur er í tær, sigur Maria Guttesen.

Hóast Maria Guttesen hevur vitjað ofta í Føroyum seinastu árin, so hevur hon altíð verið ógvuliga upptikin. Hon hevur altíð skipað fyrri konsertum her. Tað hevur verið møtumikið, og ikki givið sangkvinnuni møguleikar at ferðast.

Náttúran gevur dirvi

- Hesaferð setti eg mær fyrri at halda fri nakrar dagar. Eg havi gingið í fjøllu-num og havi rættliga givið mær stundir at njóta nátt-úrna.

Føroya er eitt hug-takandi og stórsligið land.

- Tað er hugaligt at hugsa um, at eg eri uppvaksin í hesum stórslignu, men ó-mildu nátturuni, og tað hevur givið mær gott í bein-ið.

- Persónliga eri eg ógvuliga ivandi, smáðin og bangin av mær, men eg ivist

onga løtu í, at føroyska náttúran hevur givið mær dirvi at berast fyrri tí, sum eg vil gera til mitt lívsstarv, sigur Maria Guttesen.

Hon arbeidir nú burturav við tónleikinum, umframt at hon undirvísir í sang og kórsangi. Hin partin av degnum nýtir Maria til at skriva orð og lög, umframt at skipa fyrri konsertum o.a., sum hoyrir til yrkið.

Maria Guttesen syngur bert á enskum máli. Spurd, hví hon ikki hevði bert ein føroyskan sang á skránni, sigur Maria Guttesen:

- Eg syngi bert á enskum, av tí at málið situr best til tað, sum eg vil hava fram á pallinum. Harnæst er tað málið, ið verður nýtt, um tú vilt sleppa víðari í tónleikaheiminum. Enskt virkar ikki so einkisigandi og tómt, um tekstin ikki altíð er so sigandi.

Fjákut og uppgjörd

- Sjálvandi kundi eg sung-ið føroyskan sang í her, men eg eri so smáðin. Um eg kortini dittaði mær til tað, so høvdu fólk hildið meg verið fjákuta og uppgjörda, av tí at eg nú einaferð havi funnið mín framfærsluhátt, og hann riggar ikki til føroyskar sängir, sigur Maria Guttesen.

Hon heldur eisini, at tað er stórt munur at framfæra í Føroyum, í mun til í øðrum londum. Norðurlandahúsið er mentanarstovnur, og har bera fólk seg øðrvísi at, enn tá konsertir við slíkum innihaldi sum hennara, verða framfærðar aðrastaðni.

